

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodicals Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVI

Price 20 c.

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis. Thursday, June 28, 1979

Nr. 149

ARABAI KELS GAZOLINO KAINAS 20 PROCENTU

PRANEŠĖ, KAD SUKILĖLIAI NUŽUDĖ 130 SOMOZOS ŠALININKŲ

PACIOJE SOSTINEJE TEBEINA KOVOS TARP
MAISTININKŲ IR NACIONALINĖS GWARDIJOS

MANAGUA, Nikaragva. — Somozos vadovaujama nacionalinė gvardija dvi dienas bandė išmūsti sukilėlius iš sostinės priemiesčių, bet jai nepavyko. Sukilėlius puolė aviacija, išgriudama kelis priemiesčių namus, bandė pralaužti plyši šarvuotais, bet nepajėgė. Nęgasdina sukilėlių ir kulkosvaidžiais, bet kai nacionalinės gvardijos kariai bandė veržtis į priemiesčius, tai buvo išskirti vietoje. Priemiesčiai pasiliko sukilėlių kontroleje. Nacionalinės gvardijos vadovybė šiandien aiškiai žino, kad turi reikalo su patyrusiais kovotojais.

NUSTEBINO 130 ŽMONIŲ
SUSAUDYMAS

Oficialus sandinistų pranešimas sako, kad iki šios dienos sukilėliai nešaudė Somozos šalininkų. Jie buvo suminti priemiesčiuose ir visame Leono mieste. Managuos šiaurėje nacionalinė gvardija maistininkų neėmė nelaisvėn. Kas nespėjo pabėgti, tas buvo šaudomas suėmimo vietoje. Užėmus sukilėlių laikytą miestelį, išvyravdavo vyrus, į gatvę juos paklūpdavę ir nušaudavo. Sandinistai nelaisvėn paėmė kelių nešaudančių, bet jie paskelbė, pradedus pulti Managuos priemiesčius, kad jie teisė ir susaude 130 Somozos diktatūros šalininkų.

KOVOJA KUBOS IR
PANAMOS KARIAI

WASHINGTON, D.C. — JAV atstovas Amerikos valstybių organizacijoje pranešė, kad dabartiniu metu kovose prieš Somozos nacionalinę gvardiją dalyvauja Kubos ir Panamos kariai. Jie turi patyrimo kovos lauke, moka naudoti pačius naujausius ginklus ir gali padėti arti prišliaužusių tankų. Iš užimtų pozicijų jie nesitraukia, ir nelaisvė neskuaba pasiduoti. Visą laiką informuoja vadovybę apie fronte vykstančius susirėmimus. Oficialus pranešimas apie Kubos ir Panamos karių ir ginklų atsiradimą Nikaragvoje gerokai paveikė Amerikos valstybių atstovų nutaiką. Visi nutarė prašyti Somozą pasitraukti ir leisti vietos gyventojams išrinkti demokratinį parlamentą ir vyriausybę. Somozai atsakius trauktis ir nustačius kitų valstybių karių buvimą Nikaragvoje suskaldė nuotaikas.

Mintis siųsti visų valstybių

KALENDORĖLIS

Birželio 28: Reda, Irenėjus, Žvalga, Gaudė, Tulantas.

Saulė teka 5:25, leidžiasi 8:29.

Oras vėjutas, lla.

Kalifornijoje nuslydo pašlaitė

LONG BEACH, Cal. — Long Beach srityje nuslydo didoka kalnų pašlaitė ir sustabdė trafiką porai dienų. Nukritusi pašlaitė visiškai užvertė kelią, neleidama automobiliams pravažiuoti. Trafiko policija nežino, ar kartais nukritęs šlaitas neužvertė pravažiuojančios mašinos. Kelių policija apžiūrėjo nelaimės vietą. Jai teks laukti, kol visas kelias bus pravalytas.

Nauja teroristų grupė

BRIUSELIS, Belgija. — Viena moteriškė pranešė Belgijos laikraščiu, kad generolą Alexander Haig norėjo nužudyti. „Keršto ir laisvės“ teroristų grupė. Kam ta grupė priklauso, ar ji turi ryšius su Belgijos komunistais — nepavyko nustatyti. Policija suėmė du bandančius pabėgti pasikėsintojus.

Radiacija virsta dažnėjančiu reiškiniu

BRIDGEMAN, Mich. — Darbininkai antradienį susėmė 1,000 galonų radioaktyvaus vandens, išsiliejusio iš viršutinių rezervuarų D.C. Cook atominėje jėgainėje. Imonės pareigūnas užtikrina, kad niekas iš to radioaktyvumo iš pastato laukan neprasiveržė ir NRC (Nuclear Regulatory Commission) komisijos oficialiu užtikrinimu, radioaktyvumas buvo gana žemas.

Incidentas įvyko pirmadienį darant patikrinimus prieš atominio Nr. 2 branduolinio reaktoriaus įjungimą, kuris buvo išjungtas gegužės 19 d., kai buvo pastebėta įplyšimų dviejose vandens vamzdžių sistemose.

Po paštininkų streiko — kalnai paliktų siuntinių

DUBLINAS, Airija. — Po 18 savaičių trukusio Airijos paštininkų streiko, nuo šio trečiadienio pradeda sortuoti ir adresatams pristatyti siuntinius, kurių kalnai susikrovė per puspenktą mėnesio, kai 13,000 pašto įstaigos darbininkų unijos narių metė darbą. Jie reikalavo algas pakelti 37 nuošimčiais, bet tenkinosi gavę 18 nuošimčių, kas reiškia, kad algos vidurkis bus \$145 savaitėi.

Dublio miestas turi 750,000 gyventojų ir 50,000 telefonų, kurie negalėjo veikti, kadangi yra priklausomi nuo pašto, kuris savo ruožtu dėl streiko neveikė.

— Zimbabvės premjeras Mugabė gavo leidimą atvažiuoti vizitui į JAV.

Seichas Ahmed Zaki Jamani, Saudi Arabijos naftos ministras, tikina, kad arabai nekeltų naftos kainas, kad nepakiltų mašinų ir maisto produktų kainos.

AFGANISTANE DIDELĖ ĮTAMPA TARP DVIEJŲ POLICIJŲ

TURKŲ VALDZIA UŽDRAUDE MULOMS
KISTIS Į VALSTYBES REIKALUS

KABULAS, Afganistanas. — Jau du metai Afganistanas gyvena labai didėleje įtampoje. Afganistano štabo viršininkui padarius perversmą prieš buvusį prezidentą ir jo tvarkomą vyriausybę, tuojau į Kabulą sugrįžo keli šimtai sovietų patarejų, kurie reikalavo leisti jiems vadovauti policijai. Štabo viršininkas pats iššaudė didoką dalį valdovų ir jų šeimų, bet policijos patarežais pasisūlė rusai reikalavo dar didesnių aukų. Galų gale patys afganistaniečiai pradėjo šauštis prieš rusus patarežus.

ISŠIŽUDĖ DIDOKAS POLICIJOS SKAIČIUS

Perversmą padaręs štabo viršininkas priėmė policijon rusus patarežus, bet jis greitai įsitikino, kad rusai turi kitokių tikslų. Praeitais metais įvyko didokas kraujo praliejimas tarp sovietų patarežių valdomos policijos ir sovietų patarežių neklaušanos policijos. Tada buvo kalbama, kad krašte įvyko perversmas, bet tikrumoje tai buvo kova tarp dviejų svarbių įtakų — sovietinės ir afganistaninės.

SOVIETŲ ĮTAKA MAŽEJA

Po praėjusių metų perversmo prieš rusus nusiteikusi policija buvo išsiuntinėta į provincijas, o sostinėje kalinti rusų klausantieji policininkai. Rusų patarežai žinojo, kad policija jų patarimų nenori klausyti, bet jiems buvo įsakyta draugautis su galimai didesniu jų skaičiumi. Dabar tarp dviejų policijų įtampa vėl didėja, nes sostinėje

Izraelis leido DC-10 lėktuvams skristi

TEL AVIVAS, Izraelis. — Izraelio aviacijos vadovybė, patikrinusi turimus DC-10, ir pakeitusi „išvaręsi“ metalą, leido DC-10 lėktuvams vežioti keleivius.

Amerikos Federalinės aviacijos administracijos pirmininkas, rat krines išvaręs plieno sostus sprausminiams motorams laivui, pakilo kartu su pirmuoju pataisvū DC-10 lėktuvu ir nuskrido 300 mylių. Jis norėjo visiems parodyti, kad lėktuvas saugus ir juo galima be baimės naudotis.

Raita policija pri- žiūrės parkus

CHICAGO, Ill. — Chicagos meras ieško geryų ir pigių priemonių Chicagos parkams prižiūrėti. Jane Byrne apskaičiavo, kad pigiausia priežiūra bus šimtas raitų policininkų, kurie galės pasiekti kiekvieną parko vietą ir pažiūrėti, kas darosi krūmuose. Automobiliai po lietaus sukažio pievą.

TRUMPAI IS VISUR

— Vienam Floridos žmogaus žudikai mirties bausmę laikinai atidėta.

— Amerikoje vis didesnis moterų skaičius dirba pramonėje ir prekyboje.

— Zimbabvės aviacija bombardavo Zairės partizanų centrus, besiruošiančius įsiveržti į buvusią Rodeziją.

— Įvairių gyvenimo klausimų aiškintoja Ann Landers gavo garbės doktorės laipsnį už puikų medicinos ir meilės klausimų aiškinimą.

— Northbrook vamzdžių tieksėjai nubausiti 200,000 dolerių bauda už nutarimą netiksliai prijungti vamzdžius.

— Senato komitetas pareikalavo sen. Talmadge liudyti apie nelegaliai paėmus pinigus.

— Malaizija kreipėsi į Jungt. Valstybes, prašydama įsteigti stovyklas Vietnamo tremtiniams priglauti, o vėliau, kai bus surasta vieta, vietnamiečius apgyvendinti.

— Gegužės mėnesį kasdieninio vartojimo prekės pabrango 1.1%. Prekės pabrangina gazolino pakelta kaina.

— Unijos vadovybė skelbia, kad CTA administratoriai bereikalingai išleido 10 milijonų dolerių.

— 17 Grand Lakes jūreivių apmėčiusių policiją akmenimis, turės aiškintis teisme.

— Vernon Presley, Elvis Presley tėvas, sulaukęs 63 metų ir paveldėjęs šimtus milijonų, mirė nuo širdies priepuolio. Daug pinigų tėvas atidavė marčiai ir vaikams.

— Atstovų rūmai, neklausydami prez. Carterio, nutarė padidinti maisto kortelių kiekį.

ŠEICHAS A. JAMANI ITIKINO DAUGIAU NEKELTI KAINŲ

PREZIDENTAS CARTERIS NEPATENKINTAS
JAPONIJOJE VYKSTANČIAIS PASITARIMAI

ŽENEVA, Šveicarija. — Seichas Jamani, Saudi Arabijos naftos ministras, pareiškė, kad jam pavyko šveicarijon suvažiavusius naftos kartelio narius įtikinti, kad naftos kainas dabartiniu metu pakelti tikrai 20%. Buvo pasiūlymų kelti kainas net 35%, o gal ir daugiau, bet ilgi pasikalbėjimai ir baimė dar kartą kelti vakarų pasaulio pramonės produktų kainas, privertė visus sutikti prisilaikyti nustatytos naftos kainos.

Seichui Jamani teko tartis su kiekvienos valstybės atstovu, kad išlaikytų kartelį ir nepriverstų pramonės valstybes žymiai pakelti pramonės produktus. Be pramonės kraštų arabai naglės pataisytį naftos valymo įrengimų. Daug arčiau, jei tenka taisyti vamzdžius žemės gilumoje. Tada be pramonės valstybių pagalbos, ypač be Amerikos specialistų, neįmanoma naftos reikalų sutvarkyti. Be to, arabai bijo, kad prezidentas Carteris nepakeltų javų kainų.

Suvažiavusieji seichai galutinai nutarimo dar nepaskelbė, bet iš Jamani padaryto pareiškimo arabai bandys dar stabdyti visiška ekonominės sistemos lygsvartį.

Kartelio nariai labai nepatenkinti dabartine naftos pardavimo tvarka. Keliems seichams atrodo, kad šis laikotarpis yra geriausias pasipelnymui. Vakaruose nėra sutarimo. Be naftos pramonės šalys negali apsieiti, todėl šis laikotarpis esąs pats geriausias doleriams lupti. Seichas Jamani kitaip galvoja. Jis patarė nekelti tiek kainų, kad įvyktų ūkio suirutė. Jis bijo, kad nuolatinis kainų kėlimas gali panaikinti amerikiečių teikiama protekija laisvai prekybai. Seichai žino, kaip rusai tvarko naftos reikalus.

TOKIO, Japonija. — Japonijos dienraščiai trečiadienį paskelbė, kad prezidentas Carteris labai nepatenkintas pakartotais nepatenkintais pakartotais pasitarimais naftai ir degalams kontroliuoti. Visi priejo išvadoms, kad reikia pirkti mažiau naftos, bet nesutarė, kas pirmas turėtų sumažinti naudojamos naftos kiekį. Ypatingai prezidentui nepatiko Amerikos kritika. Prezidentas pastebėjo, kad iš Amerikos visos pramonės šakos reikalauja didžiausio darbo, bet tuo pačiu metu nori didžiausio pasiaukojimo.

Tuo tarpu oficialaus pranešimo dar nėra, bet daugelis teigia, iš kur japonų spauda galėjusi gauti žinias apie prezidento Carterio nepasitenkinimą pasitarimais, verčiančiais Ameriką labiau taupyti gazoliną negu ji tai daro.

Tuo tarpu dar nežinia, kuo pramonės valstybių konferencija pasibaigs, bet visiems aišku, kad prezidentas Carteris padarė kelis nutarimus, liečiančius abi

Šįmet jau išmesta 17,000 automobilių

CHICAGO. — Tiesa, kad gamta nebespėja progresuoti su civilizacija ir modernizacija. Dėl milžiniškais šuoliais didėjančios motorizacijos ir pradedančių išsėkti energijos išteklių labiau siai pradeda nukentėti automobilių visagalybė, be kurios „žmoniškas“ gyvenimas tarp mūsų darosi nebeįmanomas.

Gazolino krizė ir automobilio turėjimo bei išlaikymo brangėjimas jau atvedė iki to, kad Chicagos miesto turimos septynios pamesties automobiliams aikštės yra jau perkrautos iki kraštutinumo.

Vien Chicagoje praėjusiais 1978 metais iš gatvių buvo pavilkta 14,048 pamesti automobiliai, o šįmet, turint galvoje „Didįjį sniegą“ ir didėjančią motorams degalų stoką, miesto vilkikai sunkvežimiai iki praeito ketvirtadienio pašalino jau 17,038, po daugiau kaip 100 kasdien.

Motoristai mokosi taupyti gazoliną

CHICAGO. — Illinois degalų matuoklė antradienį daugelyje gazolino stočių rodė „Low“, reiškia, — parduavimas ribotas, arba tą dieną neparduoda. Standard Oil Co. Ind. pasakė, kad du trečdaliai jų klientų dar turės sykį ar du gauti iki birželio pabaigos, kas reiškia: bus mažiau, bet bus užtekinai, kaip buvo per kelis praėjusius mėnesius.

„Negalima sakyti, kad gazolino tebutų pakankamai, tai būtų juokinga. Bet nors gazolino tiekimas vidurvakariuose sumažėjo, reikia pabrėžti, kad irgi pareikalavimas sumažėjo“, pažymėjo pareigūnas.

„Jei motoristai elgsis taip, kaip jie elgiasi vidurvakariuose, tai yra, moka konservuoti ir apskaičiuoti, parduavėjams bus galima ilgesnį laiką pratęsti pardavimus“, ramina aprūpintojai.

— Gen. Haig labai patenkintas Belgijos policija, tardančia du suimtus „sintojus“. Nutarė, kad jėdų yra belgai kalbėjimais.

valstybes. Prezidentas aptarė ne tik japonų vaidmenį Azijos laisvės kovoje, bet aptartas ir sutartas prekybos sustiprinimas tarp Japonijos ir Amerikos. Japonai stoja už prekybos laisvę, bet jie supranta, kad Amerikos prekybos biudžetas negali nešti nuostolių. Japonai džiaugiasi, kad JAV pacioje Japonijoje užperka daugiau negu parodo, bet tokia padėtis negali būti visą laiką. Prezidentas patenkintas su japonais, bet jis bandys įtikinti kitas valstybes būti praktiškoms.

TIKINTIEJI IESKO DIALOGO SU VALDŽIA

Prieš du dešimtmečius, pasiūlydami stačiatikių epichai, Tarybų Sąjunga pradėjo intensyvią dialogų politiką. Ši politika davė gana apčiuopiamų rezultatų: "baltąjį karą" pakeitė sustiprėję prekybiniai ir kultūriniai ryšiai tarp Rytų ir Vakarų. Tai, visų pirma, dialogo tarp TSRS ir JAV, VFR* bei kitų vakarų valstybių rezultatas. Net svarbiausiam dabartiniam TSRS priešininkui — Kinijos Liaudies Respublikai kurįs dar nesileidžia į kalbas, Tarybų Sąjunga atvira dialogui.

Vyksta intensyvus dialogas ir šalies viduje tarp valdžios atstovų ir tarp įvairiausių visuomenės grupių, sluoksnių, įvairių specialybių bei pomėgių žmonių: darbo pirmūnų, propagandistų, automėgėjų, sodininkų, žūklės mėgėjų, šunų bei karvelių augintojų, filatelistų ir dar daugybės kitų grupučių, draugijų bei sąjungų. Net su nusikaltėliais kalnimo vietose pastoviai kalbamasi.

Bet yra viena gyventojų kategorija, su kuria tarybiniai valdžios atstovai niekada jokio dialogo nenori ir, kaip atrodo, ne

nesirengia kalbėtis. Tai tikintieji.

Jei kai kuriose respublikose tikintieji sudaro nedidelę gyventojų dalį, tai Lietuvoje jų — daugiau nei pusę gyventojų. Patys ateistai tvirtina, kad Lietuvoje šiuo metu apie 50% tikinčiųjų. O žinant ateistų "objektyvumą", galima drąsiai sakyti, kad tiki ne mažiau 70-75% gyventojų. Juk, skaičiuodami tikinčiuosius, ateistai visus pedagogus, mokslinius darbuotojus, medikus, inžinierius laiko ateistais. Tuo tarpu nemaža dalis šių specialybių žmonių yra tikintys. Dalis jų tikėjimą išpažįsta slapta. Nemažai netgi parąjos narių, ypač kaime, laiko save tikinčiais, nors ir slapta, tuokiasi ir krikštija vaikus bažnyčioje.

I tikinčiųjų bandymus pradėti dialogą, valdžios organai dažnai atsako: "Religijos klausimas Tarybų Sąjungoje yra išspręstas ir jokių papildomų diskusijų vesti nėra jokio reikalo".

Yra įstatymai, netaikantys, papildymai, kurie ir reguliuoja religinę veiklą. Tačiau kiekvienoje veikloje visada iš-

kyla daug neaiškumų, neteisingų įstatymų ar įstatų aiškinimų, kartais net nusizengimų, todėl periodiškai susitikimai su savais valdžios atstovais būtų tikslingi. Tik keista: religijos, Bažnyčios reikalus valdžios atstovai sprendžia visada "aiškiai". Tik, deja, ne tikinčiųjų labui; tikintiesiems dėl to labai ir labai daug kas neaišku. Norėdami ką nors išsiaiškinti, jie atsimušą į šaltą ir kieta biurokratizmo sieną.

Tiesioginiai respublikos valdžios organų ryšiai su dvasiškia palaikomi tik per vieną asmenį — religinių reikalų įgaliotinį. Jo funkcija — stabdyti religijos veiklą ir skatinti Bažnyčią. Vietiniai valdžios organai: rajonų, apylinkių miestų vykdomųjų komitetų pirmininkai vienu iš savo veiklos uždavinių laiko pareigą visokeriopai kankinti Bažnyčią ir visokius jos priešininkus, kurių jų veiklos arsenaluose tikrai netrūksta, trukdyti normaliai jos veiklą — "kažką uždrausti, nugriauti, neleisti. Iš šalies žiūrint, susidaro įspūdis, kad jiems duotas uždavinys — kuo labiau nuteikti plačiasias liaudies mases prieš Tarybų valdžią. Ir, reikia pripažinti, kad

šioje srityje jie pasiekė tikrai neblogų rezultatų!

Tiesa, su plačiąja visuomene (tikinčiais) yra dar viena bendravimo forma — ateistinės paskaitos. Bet čia jau daugiau monologas, negu dialogas — kalba tik viena pusė — ateistai. Kam nors iš tikinčiųjų klausytojų pabandžius papolemituoti arba priminti apie įvairius religinės veiklos trukdymus, tektoriai vengia atsakymo teisingai, kad jie nesą kompetentingi šiuo klausimu, kad nėra laiko, kad jie nesiruošia teistis į polemiką; o klausimų srautui nesibaigiant, staiga gesta šviesa ir pradedamas demonstruoti ateistinis filmas.

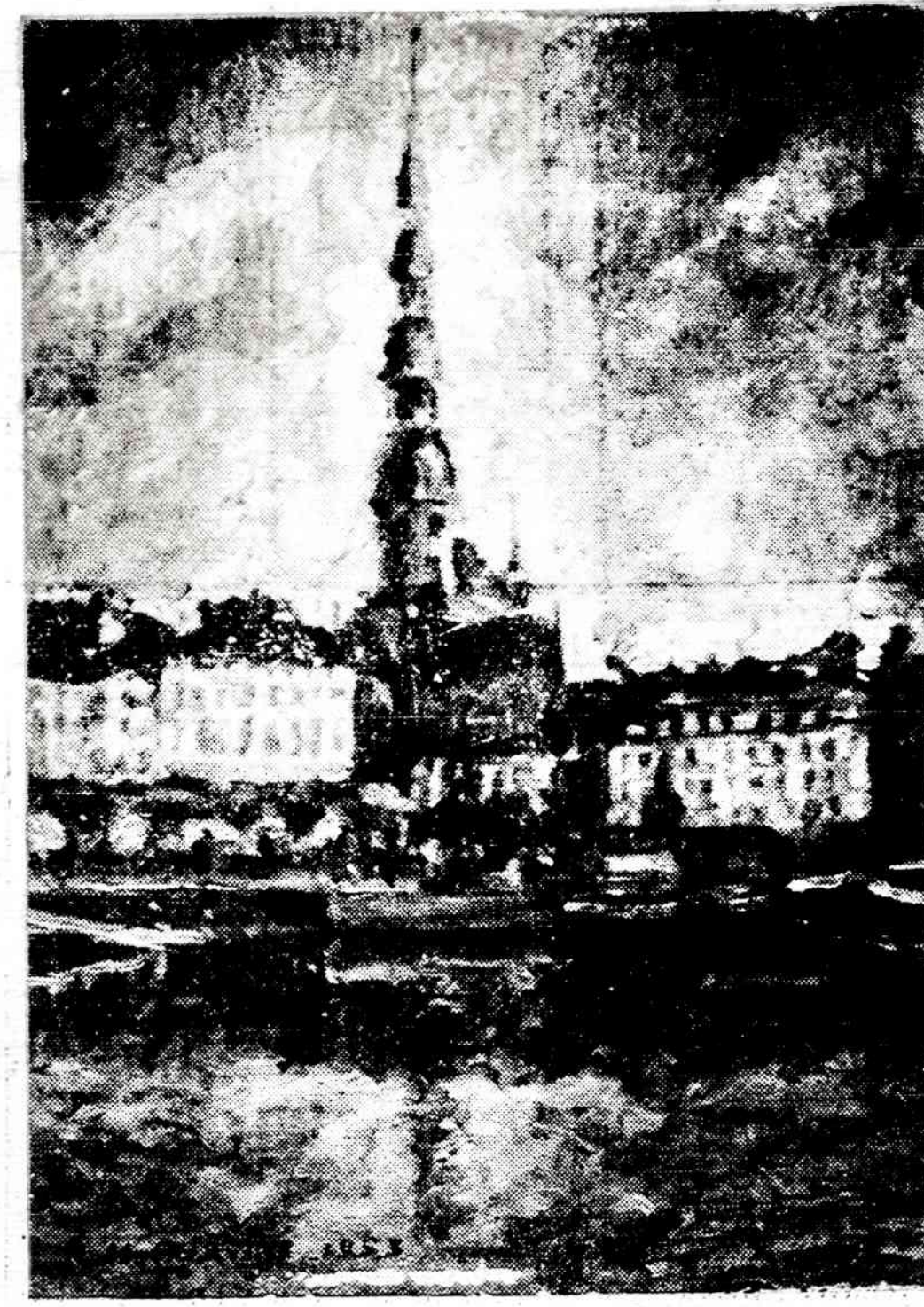
O su eiliniaisiais tikinčiais, išdrįsiais užsiminti nors tiek aktyvesnę religinę veiklą, dialogą jau veda dar viena valdžios instancija — KGB (Valstybinio saugumo komisarijatas).

Bet kodėl gi, ši instancija? Juk visi žinome, kad milicija kovoja su visuomenės priešais, uždrausti, nugriauti, neleisti. Iš šalies žiūrint, susidaro įspūdis, kad jiems duotas uždavinys — kuo labiau nuteikti plačiasias liaudies mases prieš Tarybų valdžią. Ir, reikia pripažinti, kad

Tad kodėl vis dėlto organai vengia dialogo su tikinčiais?

O gal jie... bijo? Atrodytų nesamoni: viena iš pačių galinčių pasaulio valstybių, turinti savo dispozicijoje sunkiai įsivaizduojamą atominį ir raketinį arsenalą, valstybė, kurios sienas saugo milijonai ginkluotų iki dantų karių, bijo, ir ko bijo — moterėlės, pardavinėjančios devocionalijas, bijo žmogaus, spausdinančio ir platinančio katekizmą, bijo kunigo, mokančio vaikūčius poterėlių, bijo paties katekizmo!... Sunku patikėti, kad tokia milžiniška valstybė bijotų tikėjimo, kurio kardiniai akmenys — Dievo, ir artimo meilė. O vis tik bijo — kitaip saugumo organai nesidomėtų Bažnyčios reikalais. Tai verčia giliai susimąstyti.

Nors Lietuvos Katalikų Bažnyčia valstybės laikoma Pelenės vietoje, ji yra lojali valstybei. Bent ji stengiasi būti lojali. Tiesa, praėjusieji būta susidūrimų, nes, keičiantis santvarkai, tarybiniai pareigūnai buvo labai nepakantūs Bažnyčiai. Šiuo metu nė vienoje Lietuvos bažnyčioje kunigai neragina parapijiečius sabotuoti, kankinti valstybę. Priešingai — jie ragina, kad

tikintieji būtų geri dori visuomenės nariai ir savo sąžiningu darbu galėtų būti pavyzdžiu kitiems.

Šiuo metu valdžia kovoja už žmonių dorovingumą. Juk net ir pati tobuliausia ideologija negalės sukurti šviesios ateities, jei visuomenės nariai ištvirkau, gers, jei vis labiau plis smurtas, venerinės ligos. Ir čia Bažnyčia galėtų valstybei būti gera padėjėja. Su išvardintomis blogybėmis ji kovoja per visą savo egzistavimo istoriją ir šios kovos iš jos pasimokyti galėtų visi. O rezoliucijos ir nutarimai tų blogybių nenugalės.

Bet grįžkime prie dialogo. O jis vyksta "neakivaizdiniu" būdu.

Ilgai ateistai drąsiai pūrvais religiją ir jos tarnus, nesulaikdami jokio atkirkio. Kai dienos šviesa išvydo "LKB Kroniką", ateistų išpuoliai ir smelžai vis dažniau gauna triuškinantį smūgį, ne jėgos, o tiesos smūgį. I kiekviena ateistu provokacija ar smelžta šis leidinys atsako svarbiais argumentais, paremtais įstatymų straipsniais, tarptautine teise, tarpvalstybių susitarimų rezoliucijomis ir bendražmogiesiškos moralės principais.

Mūsų Bažnyčia — kankinių Bažnyčia. Persekiojimai tik labiau ją užgrūdina. Bažnyčia nepalaimės, kaip nepalaimėjo du tūkstančius metų. Pralaimi tie, kurie prieš ją kovoja, kurie bijo dialogo su tikinčiais.

O iš nuosirdaus dialogo su tikinčiais, su Bažnyčia daug laimėtų mūsų visuomenės dvasinis gyvenimas.

Kuo greičiau ateistai tai supras, tuo daugiau pasitarnaus visuomenės gerovei.

R. Viškanta
(Iš "Europos Lietuvio")

Kur dingsta sovietų tremtiniai šiaurėje

LONDONAS.—Londono dienraštis "Daily Telegraph" neseniai paskelbė radiinį, kuris po visos gentkartės po II Pasaulinio karo iškelia dienos švieson Sovietų Rusijos žveriskiausius elgesius to karo metu.

Vienas tokių elgesių liudiniukas buvo Norvegijos žvejų šiaurės Lediniotame okeane 1940 m. ties Kirkensen rasla plūduojanti užkimšta bonka su kažkokių įrašų, ir tą bonką perdavė vokiečių okupacinei valdžiai Norvegijoje.

Raštelį išvertus į vokiečių kalbą, paaiškėjo, kad tai yra vieno lenkų kario poručiko Leonardo Kardeckio aprašymas apie grupę 2000 lenkų kalinių, kuriuos sovietų laivu atplukdė į Berento jūrą ir visus nuskandino. Vermachto seržantas Kempa, vėliau patekęs anglams ir karo nelaisvę, apie tą radiinį ir jo turinį perskarto.

"Kasau būdamas neapsakomoje baimeje ir pavojuje pasikūneje savo ir kolegų gyvenimo vaizdoje. Turėjau viltį, kad mūsų kancios kada nors pasieks pasaulio sąžinę. Jau keturias dienas plaukiame sovietų parvoje tolyn į šiaurę, Berento jūros krypimi. Mūsų velka sovietų karo laivyno laivas "Z. Voschnod". Nėra vietos atsigulti. Speju, kad esame apie 2000 lenkų karninkų.

1940 m. gegužės 7 dieną Archangelso įlankoje iš gyvulių vagonų mus sugrūdė ir kankia barža. Nuo to negauname maisto nei vandens.

Visos pusės tik gndime serganciu ir mirstančiu dejonis. Sijyt anksti mus vilkės laivas atsikabino ir atsiuntė vaitis, kad pasimintų išvėsti į laivą mūsų sargybas.

Netrukus iš kariško, mūsų palypos laivo subduoja šivai, kurie baržoje iš karto pakiojo simtus karninkų Paskutinis teismas atėjo. Antra, trečia salve į baržą ir mes skestamė...

Mūsų spaudoje

Siūlo išnaudoti progą

Tėvieskės Žiburių 23 nr. Skaitytojų skiltyje yra toks G. K. laiskas: "Pastaruoju laiku mūmyse rūpesčio sukelė naujas Sov. Sąjungos potvarkis, nepos 1 d. paversias daugeli laisvam pasauli gimusių ir gyvenančių lietuvių sovietiniais pilieciais. Gal ir verta dėl to rūpintis, bet taip pat neturėtume praeist gerds progos pamėginti Lietuvai gėto padaryti.

Su paskutiniais naujai iškeptais pilieciais, atrodo, Vakarų pasauli gyvenančių lietuvių Sov. Sąjungos piliečių mažiausiai pavygubėjo. Dabar tikrai netoli milijono susidarytų. Tai gi, atsitarokime rankoves ir vieningai stokime į darna: pirmiausia, padekokime Breznevui ir jo palydai už pilytę; pasakinkime VILKĄ, pasaulio Liel. Bendruomenę, tarptautinės teisės žinovus ir t.t., kad suledaguotų pareiskuną išstojimui Lietuvai ir Sov. Sąjungos, mūsų būty užlenkama daug, kad asbeisvotumėm Lietuvai ir Sov. Sąjungos! Keremeliu lietuviams Lietuvoje rizikuoti savo gyvybei ar kelione į Stora. Mes naujieji sovietų piliečiai, gyvename laisvame pasaulyje, gauname vien savo paaisas šarinkti daugumą. Išnaudokime šiu mums suteiktą progą geram tikslui ir pradėkime šį darbą vieningai, greitai ir alkakliai!"

K. Petrošius

— Pasaulinio Banko pagrindai kritikuojami, nes daugiausia skolinami Amerikos pinigai.

Come under our wing.
We care what happens to you.

Now There Are Better Ways To Feather Your Nest

BETTER INTEREST

Effective July 1, 1979 you will automatically receive a higher rate of interest on your Standard Federal regular passbook and Standard Plus savings accounts. This new rate increases from 5 1/4 to 5 1/2 and we're compounding it daily to give you an annual yield of 5.65%, the highest rate provided by law... higher than any bank.

BETTER MINIMUM DEPOSITS

After July 1, 1979 the smaller saver can take advantage of the higher-yielding savings certificates because we've lowered the minimum deposit requirement to just \$1 in all account categories except the 6-month, \$10,000 minimum, Money Maker Certificate. We have also modified the penalties for early withdrawals on all certificate accounts opened or renewed after July 1.

BETTER WAYS TO SAVE

Beginning July 1, we are offering a new 4-year T-Rate Certificate with a minimum deposit of just \$1 and the interest rate is compounded daily. The rate will be based on the yield for 4-year government securities as determined each month by the Treasury Department. The rate is subject to change on the first calendar day of each month, and this rate will be announced three business days prior to the first day of the month by Standard Federal. While the T-Rate may change each month, you are guaranteed the rate in effect when you open your account for the full 4 year term.

Stop in at any Standard Federal office.
We'll show you a better way to get ahead.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

Assets over \$475,000,000

HOME OFFICE:
4192 Archer Avenue, Phone: 847-1140
Garfield Ridge:
6141 Archer Avenue, Phone: 767-5200
47th and Rockwell:
2555 West 47th Street, Phone: 523-1083

Hickory Hills:
9357 South Roberts Road, Phone: 598-5050
Hickory Hills:
Hill Creek Shopping Center, Phone: 599-1977
Downers Grove:
5100 Forest Avenue, Phone: 963-1140

Lombard:
23 North Main Street, Phone: 627-1140
Aurora:
301 West Galena Boulevard, Phone: 892-1140
Boulder Hill:
21 Boulder Hill Pass, Phone: 897-1166

UŽDEGTI KUORUOSE LAUZUS!

Birželio tragiškų įvykių minėjimas Clevelande, Kalbą pasakė Vilijus Braženas. Rezoliucija pasiūsta JAV Prezidentui, Valsybės Sekretoriui bei Kongreso vadams. Nepasitenkinti komunizmo aukų apraudojimu, bet siekti atsisteisti. Nepalikime mūsų veiksmų vienu, o remkime jų darbus savo veikla ir pinigais.

Praeitą sekmadienį, birželio 17 d., Clevelande Sv. Jurgio parapijos patalpose surengtas birželio tragiškų išvežimų minėjimas. Minėjimą rengė ALTos Skyrius.

Sv. Mišias Sv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje už žuvusius ir išvežtuosius aukojo ir apmąstytą pamokslą pasakė saliezietis kun. Antanas Sabaliauskas. Dalyvavo vėliavos. Išskirtinai puikus parapijos choro giedojimas, diriguojant muzikui Rytui Babickui. Bažnyčia artipilnė žmonių.

AKADEMIJA. 12 val. parapijos salėje. Atidarė ir pravedė ALT skyriaus pirmininkas Algimantas Pautienis. Pagerbus įnešamas vėliavos (nebuvo atneštininkų) ir „Sugiedojus Tautos himną, A. Pautienis pakviečia ir pristato kalbėtoją, svečią iš Floridos, žinomą antikomunistinį veikėją, gerą kalbėtoją, paskaitininką amerikiečiams ir lietuviams politiniams ir antikomunistiniams klausimais Vilijų Braženą. Braženas kalbą 35 minutes. Eilę kartų pertraukiamas plovimais. Publika jį priima šilčiau, net entuziastingai. Kalba energinga, optimistiška, drąsi, nenusileidžianti. Braženui baigus, A. Pautienis pasiūlo susirinkusiems priimti rezoliuciją JAV Prezidentui, Valsybės Sekretoriui, bei Kongreso vadams. Perskaityti lietuvišką tekstą, rezoliuciją užgiriama. Po to, „Čiurlionio“ ansamblio meno vadovas muz. Alfonsas Mikulskis ir Kanklių studijos vadovė O. Mikulskienė kalbėtojui įteikia po naujausią plokštelę.

Meninėje dalyje dvi jaunos p. Mikulskienės studijos kanklininkės Elena Muliolytė ir Lana Vyšnionytė paskambino kanklėmis. Muliolytė — solo Rapsodiją No. 2 ir abi — Jaunystės žaismą. Abiejų kūrinių kompozitorius — A. Mikulskis.

Braženas ne tik geras kalbėtojas, bet ir paskaitininkas, sugebantis per pusvalandį pateikti auditorijai aktualių, gilių ir praktiškų minčių, kurios apgalvotos ir palikus minėjimo salę. Todėl vieną kitą jo keltą mintį bandysime perteikti ir laikraščio skaitytojams. Pradžioje paskaitininkas užakcentavo, kad neturime pasitenkinti komunizmo aukų apraudojimu, bet turime siekti atsisteisti. Turime siekti pasaulio, kuriame nebūtų Vorkutos, Rainių... ir kitokių kančios vietų. Lietuvių Tauta jau 8 šimtmečiai visiems ir visomis progomis šaukia ir kartoja, kad ji siekė ir sieks laisvės ir už ją kovojo ir kovos. Šalia nuosmūgio džiugu matyti ir išeivijos atsakomybės stiprėjimą prieš istoriją, kuris reiškiasi didesne, energingesne veikla bei platesnės apimties darbais. Kalbant apie mūsų politiką, mes neturime bijoti pažūrėti realybei į akis. Mes negalime perversinti ar nedaverti savo tautos ir tautiečių pajėgumo. Tarptautinės politikos požiūriu mes neturime bijoti žiūrėti ir į kitus por realius akinius. Liberai nėra mūsų draugai. Washington - Tel Aviv - Maskvos draugystė mums nieko gero neduoda. Kiniečių filosofas ir strategas San Su sakė, kad neužten-

ka laimėti mūšius, bet reikia palaukti prieš nusišalymo kovoti. Lietuva yra tylos samokslas auka. Solženyčinas yra pasakęs, kad Amerika serga troškulių nežinoti. Liberalų politika prasižėjo nuolaidomis ir ji baigsis nuolaidomis...

Mūsų pareiga — stipriau jungtis ir i Amerikos antikomunistinį sąjūdį. Kalbant apie mus pačius, mums reikia įsisąmoninti nepalikti mūsų veiksmų vienu. Mes turime jiems padėti darbu ir lėšomis ir tik paskui laukti iš jų veiklos ir jos vaisių. „Reikia uždegti kuoruose laužus (tai uždavinys veikliųjų), kad ir nevieklieji lietuviai matytų ir kviešti visus į tautinę mobilizaciją kovai ir darbiui!“, baigė Vilijus Braženas.

Birželio masinių vežimų ir mūsų Tautos tragedijos minėjimas Clevelande tikrai buvo įspūdingas, prasmingas ir gra-

IT'S AMAZING!

LAIŠKAS NAUJIENOMS

Vienulių marijonų pasamdytas Draugo korespondentas š.m. gegužės 22 dienos laidoje aprašė Pr. Gudyno 50 metų žuvimo sukaktį. Pamaldas bažnyčioje atlaikė ir pamokslą pasakė jėzuitas Leonas Zaremba. Jaunimo Centro sodelyje, prie paminklo žuvusiems už laisvę, Gudyno draugai tęsė paminėjimo iškilmes.

Ši Draugo korespondento reportažą paskaitysi, sunku net įsivaizduoti, kad katalikiško dienraščio rašėjas rado reikalą cituoti tokių kalbėtojų pasisakymus, kurie buvo visiškai neįmanomi nei su mirusiojo pagerbimu, nei, pagaliau, su bažnyčioje išgyventa religine nuotaika. Ypač, kai pamaldų metu buvo skaitomas Dievo žodis, primygtinai reikalaujantis: My-

lėkime vieni kitus... Tai mano įsakymas, kad vienas kitą mylėtume, kaip aš jus, kad myliu... Aš jums tai įsakau: vienam kitą mylėti...

Tuo tarpu kataliko ausys išgirdo iš prakalbininkų burnos pykčio, keršto troškimo šauksmą: teroristai... varo lietuvių skaldymo darbą ir pan.

Ar kritiko Draugo rašėjui tokius pykčio ir keršto dvelkiančius šūkavimus išrašyti savo reportaže? Ar nebūtų daug geriau iškelti tuos, bažnyčioje girdėtus, meile persunktus Kristaus žodžius? Man rodos, kad katalikiško dienraščio korespondentui labiau pritarė cituoti žodžius apie meilę, negu tuos piktus prakalbininkų šauksmus. Pagaliau, ar Draugo reporteris jau tiek nenusimano, kad yra ir tokių žmonių, kurie savo sadišties aistras malšina bent žodžiais šaukdami.

Kodėl aš tai rašau? Dėl to, kad man, kaip katalikui, tokios kalbėtojų kalbos kelia tik pasibaisėjimo šurpą. Ypač po tų girdėtų bažnyčioje Dievo žodžių, kuriais taip primygtinai pabrėžiama meilė žmogui. Rašau dėl to, kad kalbėtojų kalbos nebuvo šalto proto ap-

tvardytos, kurios daugiau priminė alkanus vilkus, tykojančius pagrobti auką ir ją sudraskyti... Rašau savo pasipiktinimą ir dėl to, kad kat. dienraščio korespondentui nebuvo jokio reikalo nutylėti bažnyčioje girdėtus Dievo žodžius, o skelbti tuos, kurie paremti net šmeižtu. Sakysim, apie visuomenės skaldymą. Juk priešingai, reikia tik apgalvoti tuos, kurie Naujienų neskaito. Reikia tik pasidžiaugti, kad šis dienraštis šiandien yra vienintelis, kuris taip tvirtai pasisako prieš Lietuvos okupaciją, prieš tuos, kurie tiesia ranką okupanto samdiniam, siekdamį su jais bendradarbiauti, prieš tuos, kurie liaupsina okupanto „kultūrinį“ laimėjimą, atnešus pavergtą Lietuvon. Bet ar tai yra skaldymas?

Ir koks liūdnas kontrastas. Tą patį sekmadienį, t.y. prie Jaunimo Centro buvo kartoja mums kurdancijos prakalbos pagerbiant Pr. Gudyną, tai Sv. Kazimiero kapinėse vyko mūsų jaunulio didvyrio Romo Kalantos garbei paminklo pašventinimo iškilmės. Ten kalbėtojai nekalbėjo kurdancijų kalbą, bet kalbėjo apie šio jaunulio didvyrišką mirtį, paaugotą pavergtai tautai. Apie tą, kurio kūnas liepsnose žuvo, bet liko dvasia, kuri gyvens per amžius su tauta, kuri kurstys mūsų sąžinę kovoti dėl pavergtos tautos laisvės. Kalbėtojai kvietė būti vieningiems kovoje dėl Lietuvos laisvės.

Skaudu, kad minėdami Pr. Gudyną kalbėtojai ne tik nepripažino Romo Kalantos aukos tautai, bet neprisiminė nei savo ginklo draugų, kurie buvo okupuoti nukankinti, nei tų tūkstančių išsudytų partizanų. Juk

jie, tai tikrieji tautos ka-
už tautą.
Ir ar nekeista, kad Dr. korespondentas kuo skubiaus paskubėjo atspausdinti išsakytas prie J. Centro keršto permirkusias prakalbas. Bet tų patriotinių kalbų, kurios buvo pasakytos prie Romo Kalantos paminklo, jau kuri diena praėjo, tylima. Ar tai nepikta tendencija, kuria sėjama neapykanta, kuri ardo mūsų vienybę.
Andrius Samulis

Per 20 metų 2 milijonai

NEW YORKAS. — Šio mėnesio raporte Jungtinės Tautos praneša, kad iki artėjančių 2000 metų pabaigos, tai yra dar 20 1/2 metų, žmonių žemėje dar padaugės dviem milijonais, reiškia, kad perokai išsikvota žemė turės išmaitinti ir išlaikyti ne 4, bet 6 milijonus, ir nesimato parzindo manyti, kad po 2000 metų toks žmonių daugėjimas perėitų į mažėjimą.

Kanada paklausė arabų

OTTAWA. — Susidūręs su kieta arabų opozicija, Kanados premjeras Joe Clark padėjo į lentyną savo kontroversinį planą Kanados ambasadą Izraelyje iš Tel Avivu perkelti į Jeruzalę. Naujasis Kanados premjeras sudarė komisiją, kuri ištirtų kaip vertiau pasiegti — kelti ambasadą ar nekelti, bet tam reikia apie metus laiko. Žydai siekia, kad Jeruzalė būtų pripažinta Izraelio sostine.

— New Yorko požeminis traukinėlis pradėjo treskėti — ašys ir ratai lūžta. Miestas neturi pipantų juos sutaisyti, bet perka naujus vagonus.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

NAUJIENU PIKNIKAS

ŠEŠTADIENI, LIEPOS 28 d.

WOSNIAKO SODE

2530 BLUE ISLAND AVENUE

(26-ta gatvė, vienas blokas į rytus nuo S. Western Avenue)

Bus skanių užkandžių ir įvairiausių gėrimų.

Visi lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti į pikniką.

Rėmėjams bus paskirstytos gausios, vertingos dovanos.

žiai prarastas. Pirmiausia, Akademija truko tik valandą. Antara, pamaldų metu kun. A. Sabaliauskas pasakytos gilios mintys nebuvo kartojaamos salėje. Pamokslininkas ir paskaitininkas gvildeo tą patį klausimą nekartodami, o tik vienas antrą papildydami. Bažnyčioje ir Akademijoje apie 250-300 dalyvių. Žinoma, galėjo būti ir daugiau žmonių. Pasigėstą skaitlinęsio ir organizuoto jaunimo organizacijų dalyvavimo. ALTą reikia sveikinti ir už tai, kad minėjimas vyko erdvoje ir vėsioje Sv. Jurgio parapijos salėje.
A.J.K.-A.G.

Turime po kelias RETAS KNYGAS

1. Kun. M. Valadkos UŽ LAISVĄ LIETUVI
Minkšti viršeliai, 410 psl. \$10.00
2. V. Biržiškos SENOVĖS LIETUVIŠKŲ KNYGŲ
ISTORIJA, I ir II dalis.
Minkšti viršeliai \$10.00
3. A. Ambrosės CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA.
Minkšti viršeliai \$15.00
4. J. Laukio ORAKULAS. 414 psl.
Minkšti viršeliai \$10.00

Čekį reikia išrašyti:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill., 60608

Pridėti dolerį pašto išlaidoms.

As of December 1, 1977 Subscription Rates:	
In Chicago \$33.00 per year, \$18.00 per six months, \$10.00 per 3 months. In other USA localities \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$9.00 per three months. Canada \$33.00 per year; other countries \$34.00 per year.	
30 cents per copy.	
Nuo gruodžio pirmos d. Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$33.00	
pusiui metų \$18.00	
trims mėnesiams \$10.00	
vienam mėnesiui \$ 3.50	
Kitose JAV vietose:	
metams \$30.00	
pusiui metų \$16.00	
trims mėnesiams \$9.00	
vienam mėnesiui \$ 3.00	
Užsienio:	
metams \$34.00	
pusiui metų \$18.00	
vienam mėnesiui \$ 4.00	
Naufienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienu Ben- drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. 421-4106.	
Pienius reikia gauti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENU rašinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.	

Ar dar neužtenka?

Prieš 52 metų nepriklausomoje Lietuvoje keli aviacijos leitenantai suorganizavo krašte perversmą ir nuvertė krašto piliečių rinktą vyriausybę. Perversmą ruošė ne vyresnieji Lietuvos aviacijos karininkai, ne kapitonai ir pulkininkai, bet paprasti leitenantai. Perversmą jie ruošė paslapčiomis, kad kariuomenės vadovybė nežinotų, kad vidaus reikalų ministerio aušies perversmininkų darbai nepasiektų, ir svarbiausia, kad vos pradedančios Lietuvos aviacijos viršininkai nieko nesužinotų.

Vyriausiais perversmo prieš demokratine vyriausybę buvo vyr. aviacijos leitenantas Mačiukas, vyr. aviacijos leitenantas Pranas Gudynas ir vyr. lt. Linartas. Šie trys vyrai perversmą suorganizavo, ji sklandžiai pravedė ir nutiesė taką kurio Lietuvaėjo iki sovietų okupacijos. Jie sukilo ginti Lietuvos nuo bolševikų, o kai bolševikai pradėjo verštis į nepriklausomą Lietuvą, tai nepajėgė parinkti tokio kario, kuris būtų pastojęs kelia į Lietuvą beriedančioms raudonomis hordoms.

Šiems trims leitenantams pavyko atlikti patį sunkiausią perversmo darbą — užimti Lietuvos Respublikos kariuomenės generalinį štabą. Sunkiausias darbas jiems lengviausiai pasisekė, nes gruodžio 17 dienos vakarą visi atsakingi karininkai buvo bankete. Jie sveikino prezidentą Kazį Grinių, tuometinį išrinktą Lietuvos prezidentą, sulaukusį 60 metų amžiaus. Į Kauną suvažiuosieji karo apygardų ir atskirų ginklų rūšių vadai buvo prezidentūroje, o štabas buvo tuščias. Štabe dežūravusiam maj. A. Šumskiui jie patarė nesikisti, o kad jam neateitų į galvą kokia nerami mintis, tai uždarė į didelį kambarį, saugomą jų atsivestų karių.

Trys leitenantai perversmą padarė, bet jie žinojo, kad perversmą reikia karo vadų, turinčių vardą, ku nors pagarsėjusių. Jie negalėjo kreiptis į prez. Grinių, sveikinti atvykusius karius, nes nei vienas nebūtų perversmui priitaręs. Jie patys buvo per jauni, kad drįstų prabilti į krašto gyventojus. Jie nutarė pasikviesti kavalerijos kapitoną Plechavičių, Žemaitijoje pagarsėjusį griežtais veiksmais. Bet kur Povilas Plechavičius buvo? Namie jį nerado. Kavalerijos kareivinėse taip jo nebuvo. Linartą palikę štabe, leitenantai nuvažiojo į karo dabolę Plechavičiaus parsivežti ir diktatorium paskelbti. Bet perversmą padarė drausuliai Plechavičiaus iš dabolės neišėmė. Tos dabolės viršininkas artilerijos kap. Kostas Paliliūnas jiems pasakė, kad jis Plechavičiaus iš dabolės neišleis.

— Jeigu mes tau įsakome, tai tu jį paleisi, — tarė Mačiuka kap. Paliliūnui.

— O kas jūs toki, kad įsakinėtumėte? Jį išims pulkininkas, kuris į dabolę jį padėjo.

Kap. Paliliūnas apie perversmą nieko nežinojo, bet jam buvo aišku, kad Plechavičius buvo dabolėje už girtavimą, savo tiesioginio viršininko negerbimą ir kitų mušimą... Du leitenantai, užėmę štabą, nepajėgė diktatoriaus parsivežti. Gurgirę į štabą, pradėjo tartis su Linartu, kaip priversti kap. Paliliūną išleisti Plechavičių iš dabolės. Ginklo pavartoti jie bijojo, nes žinojo, kad ir kap. Paliliūnas galėjo ginklą pavartoti. Iš kariuomenės štabo buvo pašauktas dabolės viršininkas, jam pasiūstas įsakymas telegrafu, o pastarasis skubos keliu įsakė dežūruojančiam kapitonui išleisti iš dabolės kap. Plechavičių. Panašiu būdu iš Kauno kalėjimo buvo išimtas ir pulk. Grigaliūnas Glovackis.

Pov. Plechavičius, pakeltas į majoro laipsnį, pasirašė atsisaukimą "diktatoriaus vardu", o pulk. Grigaliūnas Glovackis paskelbtas kariuomenės viršininku. Sudarius kariuomenės "vadovybę", įsakymai pradėjo plaukti po visą Lietuvą.

Aukštieji kariuomenės vadai tebebaliovojo, sveikindami prez. Grinių, o leitenantai Mačiuka su Gudynu pradėjo gaudyti ministerius ir gabenti į kariuomenės štabą. Lt. Mačiuka, ginkluotų ir nervuotų karių lydimas užėmė Kauno paštą, paliepdamas ginkluotiems telefonistams, kam leisti kalbėti telefonu ir kam uždrausti, nuskubėjo į seimo rūmus Lietuvos seimo išvairuoti. Davė seimo nariams 10 minučių išsiskirstyti, o jeigu kuris neskubėjo, tai parodė ištrauktą revolverį. Tuo tarpu lt. Gudynas, išlaukęs premjero M. Sleževičiaus buvo duris, nusivežė Lietuvos premjerą į kariuomenės štabą. Ten pat atvežė vidaus reikalų ministrą Vladą Poželą, švietimo ministrą Vincą Čepinską ir kitus valstybės pareigūnus. Kariuomenės štabas buvo atvežtas tautininkų partijos pirmininkas Antanas Smetona, kun. Mykolas Krupavičius, prof. Augustinas Voldemaras.

Pirmomis ryto valandomis ant greitųjų atspausdintas pirmas pranešimas visuomenei, kuriame "diktatoriaus" vardu pranešama visuomenei "užsilaikyti ramiai", eiti į darbą ir neardyti viešos tvarkos. Pradėta areštuoti visi "kairieji" ir ruoštas didelis jų ešalonas į Alytų...

Penkių valandų laikotarpyje grupė leitenantų nuvertė ir esamą demokratine krašto vyriausybę, išvaikė seimą, parinko lietuviams "diktatorių", pakeitė kariuomenės vadovybę, paraližavo visą kariuomenės tvarką ir visame krašte įvedė didžiausią chaosą, kurio lietuvių tauta niekad anksčiau nepažino.

Nekariavęs karys, turėjo progos studijuoti teisę Kauno universitete, žinojo, kad ne tik lt. Gudynas, bet ir lt. Mačiuka lauzė savo priešais, neklusė tiesioginių viršininkų ir ardė demokratine Lietuvos gyventojų nustatytą tvarką, bet nieko nesako apie tuos Lietuvos kariuomenės karius, sugebėjusius atstatyti nepriklausomą valstybę, išvijusius bolševikus ir sustabdžiusius lenkų išsiveržimą į Lietuvą. Jis prisimena perversmą suruošusį leitenantą, bet nei vienu žodžiu neprisimena apie tuos karius, kurie vedė leitenantus į karo mokyklą, pirma vedusius juos į kovos lauką. Perversmą įvykdžiusius aviacijos leitenantus jis skelbia didvyriais, bet nei vienu žodžiu neprisimena apie šimtus karių, liejusius kraują už krašto laisvę, nustūmė į šalį. Jis nieko nepasakė ir apie save, nepaminėjo, kad dirbo kita darba.

Laisvės Alėja Kaune

Žudo visus Somozos draugus

MANAGUA, Nikaragva. — Birželio 25 ir 26 dienomis pietų Nikaragvoj naujai sudarytoji vyriausybė įsakė sušaudyti 130 diktatoriaus Somozos draugų. Daugiausia jų žuvo Managuos pietų priemiestiuose suimti diktatoriaus šalininkai. Diktatoriui Somozai pradėjus puolimą, karo vadovybė negali leisti priešams įsistiprinti užfrontėje. Vėliau bus paskelbti nužudytųjų vardai ir pavardės, bet tuo tarpu tepranešta, kad užfrontis privalo būti saugus. Patyrusieji asmenys tvirtina, kad mirties bausmės vykdė Kubos kareiviai. Atsiųsti Panamos kareiviai nėra paruošę beginklų žmonių žudymams.

Raudonąją brigadą pažįsta iš kulų

ROMA. — Balistikos ekspertas Romoje pasakė, kad tas pats kulkosvaidis — šautuvas, kuriuo 1978 metais buvo nušautas Italijos premjeras Aldo Moro, buvo panaudotas naujame Raudonosios brigados šimto gegužės 3 d. užpuolime Romos Krišk. Demokratų partijos vyr. būstinės. Tada du policijos karininkai žuvo. Tas šautuvas po gegužės 3 d. buvo rastas dviejų brigadininkų apartamente ir ekspertai nustatė, kad teroristų pagrobtais Aldo Moro buvo nušautas iš to paties automato.

— Inžinierių klaida išleido iš skriejančios laboratorijos degalus.

Azija ieško atpirkimo ožio už nebaigiamus karus

Malajzija antradienį pareiškė pageidavimą, kad Jungtinės Valstybės įsteigtų pabėgėlių centrus, kaltindama, kad visi tie pabėgėliai Pietryčių Azijoje yra JAV įsivėlimo su Vietnamu Indokinijos "pagirios". Malajzijos valdininkai, be to, žada atimti Jungtinių Tautų prašymą, kad nepraktikuotų politikos tremti į tarptautinius jūrų vandenį laivus su tremtiniais.

— Belgijos policija tikrai už 12 mylių sučiupo bėgančius pasikėsintojus prieš generolo A. Haig gyvybę.

— Senatoriai siūlo ateinančioms metams sumažinti valstybės mokesčius (taksus) 20 bilijonų dolerių.

— Specialistai tvirtina, kad gen. Haig išvengė mirties tik per plauką. Viskas buvo gana tiksliai apskaičiuota.

— Kong. Anderson nemano, kad Illinois respublikonai ji parinkti prezidento pareigoms, bet vis tiek jis nori bandyti.

— Chicago Lietuvos Moterų klubas pagerbs Lietuvos generalinę konsulę Martinique salėje liepos 29 dieną.

— Teisėjas Arthur Marshall įsakė peržiūrėti visą artisto Lee Marvin bylą, paremtą kreiviu liudijimu. Jis ruošiasi pakeisti sprendimą.

ST. MATULAITIS

DELIONGO KELIONĖ

(Tęsinys)

Bet sėsti į laivus negalėjome per daugybę plaukiojančių ledų. Jūrų bandos su baisia spėka skalėdė ledų kraštus. Vėjas užė ir švilpė. Pakilo baidūs ūkai ir mes nematėme jau nė žemės, nė ledų. Mes turėjome sėdėti, nes nežinojome kur eiti. Sutaisę šėtras, sėdėjome jose visi šlapi. Pradėjo smarkiai lyti ir ledai tirptė tirpo po mūsų akių. Ukams išsikrius, mes pamatėme, kad terpu mūsų ir kranto plaukia daugybė ledų, o betgi mes buvome truputį arčiau žemės; iki kranto liko kokia pusė versto.

Kadangi plaukti laivuose terpu ledų labai pavojinga, Deliongas nusprendė eiti ledų. Dvi parasėjo ta pusė versto kilnodamiesi nuo vienos ledo atskalos ant kitos, kol ant galo liepos 26 atskala, ant kurios jie buvo, neprinesė jų prie kranto.

Žemė, ant kurios išlipo Deliongas su savo draugais, buvo dar niekam nežinoma, gana didelė, bet užėčia sala. Ją pavadino "Benetto" sala. Benettas tai tas išleistas laikraščio New York, kuris davė lėšas šitai kelionei. Ant šitos salos keleiviai sėdėjo kelias dienas, rūpindamiesi

juo daugiau sumedžioti žvėrių ir paukščių, idant padidinti maisto išteklį. Pasiekę šitą salą keliauninkai tikėjosi, kad čion bus pabaiga jų kančių iki salų gulinių netoli Sibiro pakraščio, vadinamų Naujosios Siberijos, o iš ten jau lengva pasiekti Sibirą.

8. KELIAUJA TOLIAUS

Apleizdamas Benetto salą Deliongas tikėjosi, kad iki Naujamjam Sibiriui galės keliauti laivuose. Bet jų nelaimė jūrės buvo pilnos ledų ir jiems prasiėjo ir čion turėti tokią pat sunkią kelionę ledų.

Praėjo mėnėsis, praėjo ir kitas tokioje kelionėje, kokią pirma apšarėme, kol rugs. pradžioje jie pasiekė Naujojo Sibiro salas. Ant šitų salų lygiai kaip ir nat Benetta salos galima sutikti tik žvėrys ir paukščiai. Čion keleiviai pasisėjo kelias dienas, medžiodami žvėris ir paukščius. Čion jūroje buvo labai mažai ledų ir mūsų keleiviai tolyn keliavo jau laivuose. Jie nutarė siekti tą vietą Sibiro pakraščio, kur upė Lėna įpuola į šiaurės jūrę.

12 rugsėjo visi jie susėdė į tris laivus ir, pastatę buores, ramiai plaukė pietų link. Viename laive vyresniuojų buvo patsai Deliongas, kita pavadė oficeriui Melviliui, o trečia oficeriui Čipp. Iš pradžių viskasėjo gerai, vėjas buvo geras ir į kelias valandas laivai gana toli buvo nuplaukę. Bet vidurdienį vėjas pradėjo eiti smar-

kyn, o į vakarą pakilo didelė audra. Bangos kas valandėlė liejos į laivus taip, jog keleiviai vos spėjo išpumpuoti vandenį. Ant galo užpuolė tamsi naktis ir laivai persiskyrė. Deliongo laivo vėjas nulaužė stiebą ir buorę, o laive prisirinko tiek vandens, kad siektė jau suolelius. Vos vos pasiekė laiku išpumpuoti vandenį ir išgebėti nuo paskendimo. O vėjas ir bangos nešė laivą kur norėjo. Kur nešė niekas nežinojo, Aplinkui buvo tamsu; visi rūpinosi tik lieti vandenį iš laivo. Ant rytojaus audra apsisusto ir ūkai iškrito. Tuomet Deliongas ir jo draugai pamatė, kad kitų dviejų laivų nėra drauge su jais. Visi buvo tikri, kad anie nuskendo.

Vakare vėjas visiškai apsisusto ir jie galėjo ramiai toliau keliauti.

9. ANT SIBIRO KRANTO

Pagaliau pasiekė taip seniai visų geidžiamą šalto Sibiro krantą. Bet prie pat kranto nebegalėjo priplaukti, nes buvo negili ir jiems visiemis apie 4 varstus parsiejo bristi per vandenį terpu ledų, ir da nešti ant savęs visokias sunkenybes, kam maistą, kam šautuvus, kam knygas ir t. t. Išėjo ant kranto, sukūrė laužą ir pasisėjo.

Nė vienas iš jų tuomet nė į galvą neatėjo, kad šičion juos laukia didžiausios kančios. Jie buvo keli šimtai verstų nuo Lėnos įplaukos; vadinasi, nuo tos vietos, kur Deliongas norėjo pri-

plaukti. Iki žmonių teipogi buvo dar keli šimtai verstų.

Laivą parsiejo palikti jūroje, nes jį jokiu būdu negalėjo pritraukti prie kranto, dėlto jie nutarė eiti pėsti iki Lėnos įplaukos, ten palaukti upės užšalant ir ledų, eiti iki žmonių gyvenimų, kitokio kelio per Sibiro tyrus jie nežinojo.

Tuom tarpu maistas paimtas iš garlaivio jau visiškai baigėsi. Dabar jie mito jau tikrai medžiole. Bet artinosi žiema. Ir taip neskaitydami tose vietose žvėrys ir paukščiai pasidare dar retesni, parsikėlė į šiltesnes vietas. Keliauninkams parsiejo šaudyti šunis, kurie dar buvo užsilikę. Šunių prasimaitino da kelias dienas. O sveikata jų kaskartėjo menkyn. Pas patį Deliongą rankos ir kojos sustino ir emė labai sopėti. Matrosas Erikson nušalo kojų pirštus ir prisiimė gangreną. Doktorui parsiejo nuplauti jam visus pirštus. Kada 1 dieną spalio mėnesio pasileido eiti toliau, sergantį Eriksoną paguldė į roges ir vėžė su savim.

Štai ką pasakoja Deliongas apie jų kančias toj kelionėje:

(Bus daugiau)

GARSINKITES NAUJIENOSE

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
Jei užsienietis, skambinti 314-0004

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinikos
Medicinos diriguotojas
1938 E. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 9-5 val. penktadienį ir
kas antrą sešadienį 9-3 val.
Tel.: 364-4127 arba 562-2726

DR. A. B. GLÉVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIJALUS AKIŲ LIGŲ
3701 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2614 W. 71 St. Tel. 737-5145
Tikrina akis, priima akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą, Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63RD STREET
Val. antrą, 1-4 popiet,
ketvirtą, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2380
Rezidencijos telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sendra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ.
Ofiso 2692 WEST 5TH STREET
Tel. PK 8-1223
OFISO VAL.: pirm. antrą, trečią,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadienį
nuo 2-4 val. popiet ir ketv. laikų
pagal susitarimą.

P. SILEIKIS, O. P.
OSTHOPEDIAS-PROTEZISTAS
APRATAI - PROTEZOS. Indų dan-
savių special. pagalba klijoma.
Klijų suaportavimas ir t. t.
Val. 9-4 ir 6-8, Seštadienį 9-1
2601 West 63rd St., Chicago, IL 60629
Telef.: PROSPECT 8-3095

FLORIDA
DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

DR. A. MILIUS
Moterių ligos, chirurgija.
5037 Central Ave.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-1004

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-9063

SOPHIE BARCUS
RADIOJŲ SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pir-
madienio iki penktadienio 3:00
- 3:30 val. popiet. Seštadienį
ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30
val. ryto.
Vedėja Aldona Dėukė
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

"Lietuvos Aidai"
- KAZĖ BRAIDŽIONIŲ
- Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki
penktadienio 9 val. vak.
Seštadienį 7-8 val. vak.
Visos laidos iš WOPA stoties,
banga 1490 AM.
St. Petersburg, Fla. 5:30 val. p.p.
iš WTIS stoties 1110-AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

DAIL. ANASTAZIJA TAMOŠAITIENE

"Pavasaris" (tapyba)

P. KUŠNERIO SURINKTOS ŽINIŲ APIE PABALTIJO TAUTAS

(Tęsinys)

ETNINĖ PIETRYČIŲ PABALTIJO GYVENTOJŲ SUDETIS
PRIEŠ ĮSIBRAUNANT VOKIEČIŲ RITERIAMS
IR LAIKE JŲ ĮSIBROVIMO

Vis didėjantis vokiečių ag-
resijos pavojus privertė kai ku-
rias leto-lietuvių gentis, didžia-
jam Lietuvos kunigaikščiui Min-
daugui vadovaujant sudaryti
karinę sąjungą. Į šią sąjungą
įėjo žemaičiai, dalis kuršių, da-
lis rytinių lietuvių ir sudūvių.
Ši sąjunga sustiprėjo, kai
Mindaugas pašalino nuo valdžios
daugelį kunigaikštelių ir jų že-
mes prisijungė sau. Bet Minda-
go suvienijimo politika sutiko
didelį kitų Lietuvos kunigaikščių
pasipriešinimą. 1250 m. vokiečių
Ordinas sugebėjo į savo pusę
patraukti ir įjungti į ginkluotą
kovą prieš Mindaugą rusų ku-
nigaikščius (Galičo Rusos), jo-
vingius (sudūvius) ir žemaičius.
Tiktai vikrus Lietuvos kunigaikščio
politinis manevas (krikšto priėmimas) išgelbėjo
jį nuo priešų puolimų. Minda-
gui pasisekė prieš jį nusistatę
sąjauką sugriauti ir pasi-
naudojęs žemaičių ir kuršių su-
kilimu prieš vokiečių riterius.
1260 metais sudavė riteriams
skaudų smūgį. Ordino kariuo-
menė buvo sumušta. Tiesa, Min-
daugas tapo nežilgo po to savo
arimųjų nužid tas, bet jam pa-
sisekė sukurti nepriklausomą
valstybę - Lietuvos kunigaikš-
tystę (karalystę A.T.), apjungu-
sią žymia dalį Lietuvos gyven-
tojų.
Per sekančius du šimtmečius
etninė lietuvių gyventojų vien-

bė tiek sustiprėjo, kad pirmi-
niai genties etniniai įgavo at-
skirų istorinių sričių pavadin-
mus.
Save laiške iš 1420 metų kovo
11 d., Lietuvos Didysis Kunigaikštis Vytautas rašė impera-
toriui Sigismundui, kad Lietu-
vos valstybė yra sudaryta iš tri-
jų dalių: Lietuvos, Žemaitijos
ir Sudūvių ir kad visi gyventoi-
jai, kurie gyvena šiose srityse
yra lietuviai. Laiško pabaigoje
Vytautas taip suglaudė savo
įrodymus: "Sentencie enim
et pronunciat in terra Samay-
tarum, que est hereditas et pa-
trimonium nostrum" - "legitima
atavorum et avorum nostrum
successione, quam et nuno pos-
sidemus, que etiam est et sem-
per fuit unum et idem cum ter-
ra Lithuanie, nam unum yde-
um et uni homines. Sed quod
terra Samaytarum est terra in-
ferior interpretatur. Samayte
vero Lithuaniam appellant. Aux-
tote, quod est terra superior
respecta terre Samaytarum. Sa-
magithe quoque homines se Li-
thuanos ab antiquis temporibus
nunquam Samaytas appellant, et
propter tam ydemnitatem in
titulo nostro nos de Samagicia
non scribimus, quia totum unum
est, terra una et homines uni."
Vertimas: "Ir taip pagal savo
supratimą ir kalbą žemaičių
žemę, kurią mes paveldėjome
ir kurią mes valdomė dabar mū-

kas sąjungas ir susitarimus ne
su kaimyniniais baltais, bet su
sėdėjais jų baltų priekais
vokiečių riteriais. Tuo metu
ne vokiečių užkariautojai srity-
se, kas viešius gyventojus nesu-
stiejo etninio susivienijimo vys-
tymui procesas; medžiaginė
kultūra, papročiai, tikėjimas
tęsiuotino gyventojus, kad
būvo jau sunku skirti juos
į etnines grupes. Dėl užkariau-
tojų išleisčių polvarkių, vietiniai
gyventojai, nežinint jų anksty-
vesnės priklausomybės vienai
ar kitai baltų genciai, pasidarė
visi vienodai baltais. Tai atsi-
lipe ir terminologijoje, kuri
pradėjo vartoti užkariautose
srityse vokiečių administracija.
Visi pavergti gyventojai bu-
vo vadinami "prūsais", kad at-
skirti nuo "lietuvių", su kuriais
teko kėsti užkariavimo karą.
Bet patys gyventojai kitaip žiū-
rėjo į reikala - jie skaitė save
etniskai artimesiems broliai tau-
tai, kuri liko laisva ir vis daž-
niau pradėjo vadinti save lietu-
viais. Prūsų kalba baigė išesti
iš apyvaros, ji buvo išstumia-
ma vokiečių kalbos, bet ne vi-
sur: žymi baltų dalis, kuri liko
kompaktiniai gyventi, t.y. raju-
nuose, kurie vėliau pateko vo-
kiečių kolonizacijai, išsaugojo
vietinius dialektus, kurie dabar
sudaro lietuvių kalbą. Vėliau,
dėka lietuvių rastių, atėjusių
iš vokiečių neokupuotų lietu-
viškų sričių, vietiniai dialektai
pradėjo po truputį nykti, užlei-
dami vietą dviem pagrindini-
m lietuvių kalbos tarmėms
- aukštaičių ir žemaičių; jose
vakarų Lietuvos gyventojai iš-
laikė savo savitą kalbos tarmę.
Tokių būdu lietuvių kalbos
paplitimas tarp Rytų Prūsijos
vietinių gyventojų parėjo visai
ne dėl etninio "įsibrovimo" lie-
tuvių iš rytų, kaip tai aiškino
savo propagandiniuose pamfle-
tuose vokiečių nacionalistai ir
lietuvių išsigimėlia Jurgio Ge-
rullio tipo, bet atbudime vaka-
rų lietuvių tautinės sąmonės.
Šis procesas prasidėjo XV šimt-
metyje. (Vertėjo pabr.)

— Suomijoje oras buvo atsi-
lęs, bet prieš porą savaitę pa-
spaudė dideli šalčiai ir kraštą
suspaudė pašalys.

— Tokioje konferencijoje vals-
tybių galvos susitarė sumažinti
perkamos naftos kiekį, bet ne-
grupinių interesų išdavinėjo gy-
ventojus, sudarinėdami kariš-

For your headache get extra strength and safety, too.

Anacin® has extra strength.
More strength than any regu-
lar headache tablet. And
Anacin combines that strength
with safety.
Like all leading headache
tablets, Anacin starts with a
pain reliever recognized safe
Extra strength with safety. That's common sense. That's Anacin.

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS
THAT ARE ALLOWING SAFE
FOLLOWING DISTANCES...

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF
THERE'S A SUDDEN STOP WHILE
YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY...

IF YOU DRIVE AT THE
MINIMUM SPEED STAY IN
THE RIGHT LANE.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Palaiminti, kurie nematė ir tikėjo". — Jono 20:29.
Dabar dar tamsu, kol dar neužtekėjo Teisingumo Saulė, kuri apšviestų
savo spinduliais išgydys pasaulį ir pašalins visas abejones, baime ir nesu-
sipratimus. Todėl dabar Viešpats reikalauja tikėjimo ir žada atlyginimą ir
palaiminimus tik tiems, kurie gerai darbai parodo savo tikėjimą. Mes gy-
vename tikėjimu, o ne regėjimu ir stengiamės laimėti aukštą atlyginimą,
kurį matome tik tikėjimo akimis. Mes esame paklūpusi Tam, kuris kalba iš
dangaus, kurio balsą dabar tik nedaugelis girdi. Bet tie, kurie dabar yra
paklūpusi ir eina jo pėdomis, gauna didesnių ir gausnių palaimų, o neto-
limoje ateityje bus išaukštinti ir gaus garbę, šlovę ir nemirtingumą, ir
dalyvaus su pagarbintuoju Kristumi jo karalystėje.
SV. RAŠTO TYRINETOJAI
J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N. Y. 10303

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANSO
PATARNAVIMAS
*
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: Olympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: Lafayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŲ
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1215
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

HOT SPRINGS, ARKANSAS

Gabių, sumanių bei energingų žmonių veiklos ir pastangų dėka, lietuviai čia darosi kasdien vis populiareni, vis daugiau atkreipia į save amerikiečių dėmesį. Pavyzdžiui, Sekminių išvakarėse, birželio 2 dieną, Sv. Jono parapijos laikinasis administratorius kun. Esposito, siekdamas įvesti naujos savo bažnyčioje, pakvietė radio vartotojus „Leiskit į Tėvynę“ vėdę Salomėja Šmaižienę, Sv. Mišių metu skaityti Evangeliją iš Naujojo Testamento lietuvių kalba. Tai buvo tikra naujovė.

Besiruošiant baissiojo birželio minėjimams, pati S. Šmaižienė kontaktavo vietos dienraštį The Sentinel-Recorder, patiekdama gausybę informacijų lietuvių birželio įvykiams. Tarp kitų informacijų ji pateikė ir lietuvių vaitės fotografiją (tautiniuose rūbuose), uždegancią aukurą Jaunimo Centre, Čikagoje. Visa tai dienraštis išspausdino birželio 14 d. d. 14 d. birželio įvykius pavadindamas „The Days of Terror“ ir labai vaizdžiai nušviestas ne tik birželio žurnalo teroro dienas, bet ir visą Lietuvos okupacijos tragediją. Tame straipsnyje laikraštis aptaria ALT ruošiamą birželio įvykių minėjimą ir ilgai susioja gražiai pristatydama skaitytojams mišikų Lapinskių šeimą su priminimu, kad jie dalyvaus minėjimo programoje ir vargonais bei giesmėmis sekadienio pamaldose. Tai graži atestacija lietuviams! Už ją visi

lietuvių padėka priklausos Salomėjai Šmaižienei.

Birželio 16 dieną įvyko ALT skiriamas ruoštas tragiskųjų birželio įvykių minėjimas, sutraukęs gausų būrį lietuvių, kurių tarpe buvo ir amerikiečių svečių. Susirinkimą atidarė skyriaus pirmininkas V. Rastenis. Amerikos himną sugiedojo Laima Lapinskienė. Programą pravedė Salomėja Šmaižienė, Sv. Mišių metu skaityti Evangeliją iš Naujojo Testamento lietuvių kalba. Tai buvo tikra naujovė.

Išspūdingiausia programos dalis buvo tai naujausias muzikų-teatralų „Lapinskių“ šeimos muzikos, dainos ir poezijos derinys. Specialiai sukurtas birželio linei tragedijai atminti ir jų pačių atliktas scenoje. Visos kūrinys, tiek muzikine tiek ir scenoje atlikimo verte, yra tikras muzikinio meno sedevras, paliečias net ir pačią nejaugiausią lietuvių minėjimo programoje ir vargonais bei giesmėmis sekadienio pamaldose. Tai graži atestacija lietuviams! Už ją visi

NAUJU SKAITYTOJŲ VAJUS

Naujiems vadovybė ir Platinimo vairo komitetas kreipiasi į visus lietuvius, ir prašo pasidalyti žiniomis bei lietuviškos spaudos žiniomis, platinti ir seniausią Amerikos lietuvių dienraštį su juo susijusiant ir jį užsiprenumeruoti, tikslu sudaryti apimtį, stambiai paverstis ne tik lietuviškos spaudos žiniomis, bet ir visos lietuviškos spaudos žiniomis ir jos žiniomis gerovai, bendroms įdomioms lietuvių nepriklausomybės atstatymo ir visuotinio lietuvių tautos renesanso.

VIS PLECIANTIS SAJŪDŽIUI

skaityti ir platinti Naujienas, atsidaro mėnesatų, kurie prisidėjo prie Platinimo vairo labai vertingomis dovandomis naujienas skaitytojams.

Mikolaj Karaitis, sav. Grand Shores motelis ir Residencijos, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Tel. 312-381-9708. Pasakyti su juo susijusiant ir jį užsiprenumeruoti, tikslu sudaryti apimtį, stambiai paverstis ne tik lietuviškos spaudos žiniomis, bet ir visos lietuviškos spaudos žiniomis ir jos žiniomis gerovai, bendroms įdomioms lietuvių nepriklausomybės atstatymo ir visuotinio lietuvių tautos renesanso.

Mūsų bendradarbių ir savitinių skaitėlių „Apilink mus, ir mūsų namus“ autorė M. Miškinytė paskyrė \$50 premiją. Be abejo, atsidras ir daugiau mėnesatų, kurių vertingomis dovandomis bus skelbiamos ir paskirstytos ruošiniam Naujienų piktikui.

Visas ir visus kviečiame į didžiulį talką.

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų bei galimų skaitytų reikalavimų prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarptomis.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Jis anksto be raginimo pratęsia savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susitraukimo išlaidas. Prieš _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

• Užsakyti Naujienas kaip dovana savo _____ kuris yra naujas skaitytojas. Prieš _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Sponsorius pavardė, vardas ir vietovė _____

• Platinimo vairo proga, paskyrimas lietuviška spauda ir Naujienų partangas, prašai jas siuntinėti už pridėdamas _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

• Platinimo vairo proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinti nemokamai be jokių išpareigojimų.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

tuva Bolševikų Okupacijoje“ ir tikslu. Tų „vienybės grožio“ gretos skaičiumi kasdien vis didėja ir didėja ir „vienybės apatals“ nervus vis daugiau ir daugiau dirgina.

Šia proga verta prisiminti šviesios atminties Prelato Aleksandro Dambrausko-Jakšto žodžius: „Dieve, man atleisk! Mel-džia davatėlė, kuri namo grįžus pragara sukėlė...“

TRUMPAI

Antanas Degutis iš Bridge-porto apylinkės vakar lankėsi Naujienose. Buvo labai malonu su juo susipažinti ir pasikalbėti įvairiais reikalais. Jis užsiskaitė Naujienas prieš metus. Naujienas mūšio skaitytojas yra rimtas ir tvarkingas žmogus, išsijęs namus ir dėl savo gerų savybių mėgstamas nuomininkų ir kaimynų. Dėkojant jam už prenumeratą ir platinimo vairo palaikymą, gera žinia malonu skelbti visiems skaitytojams.

Ponia Marija Tarulis iš Dayton, Ohio, be raginimo pratęsia prenumeratą savo gerų linkėjimų, atlydėjo \$5 auką kalendoriui. Dekui.

Tomas Normantas, Glenwood, Ill., pratęsdamas prenumeratą, parėmė Naujienų leidimą \$10 auksa. Dekui. Taip pat

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, IL 60629. Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas geros lietuvių prekių.

MAISTAS IS EUROPOS SANDELIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Tel. WA 5-2737

V. VALANTINAS

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA - atlieka kultūrinis darbus, gelbsti ir kitoms, kurie tuos darbus dirba.

SLA - išmoko daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA - apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško peino, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijimas apdrausti iki \$10,000.

SLA - apdraudžia ir Taupomąją apdraudžia - Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukšto mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA - vaikus apdraudžia pigia terminuota apdraudžia: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA - kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės ir SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N.Y. 10001
307 W. 30th St.
Tel. (212) 563-2210

dėkui Čikagos priemiesto tautiečiui, užsiskaitė. Naujienas vieneriems metams ir atsiuntusiam \$5 auksa, bet pavar-dės ne vietovės prašiusiam neskelbti.

— Kostas Venckus, žinomas orkestro vedėjas, išsikėlė į Marquette Parką Julius Timpą iš Brighton Parko, sudegus namui, išsikėlė į Marquette Parką. B. Ceika iš St. Williams apsigyveno Delhi. Ont. J. Stankus iš Marquette Parko išsikėlė į Evergreen Parką.

— Aa. Petronėlė Jurgeliūtė-Bevegė iš Stony Brook, N.Y., buvusi SLA sekretorė ir 128 Centrinės kuopos narė, savo pomirtinę paskirė Studentų Fondui. Helen V. Kulber, pagerbdama ją, paaugojo \$10 į SLA Našlių ir Neslačių Fondą. Edna S. Engelhart iš Miami, Fla., savo mirusio brolio Petro Satinsko dalį pomirtinės (\$150) paaugojo SLA Tautinei Fondacijai.

— Dr. Gintaras E. Degesys iš Klevelando baigė Cincinnati universiteto Medicinos mokyklą. Birželio pabaigoje atvyksta Čikagon praktikuois North-western universiteto ligoninėje.

— A. a. Jonas Garunkštis, Lietuvos kariuomenės kūrėjas-savanoris, mirė balandžio 4 d. Schwabing ligoninėje prie Miuncheno sulaukęs 87 m. amžiaus. Velionis buvo gimęs Anykščių valsčiuje, Zabalyne km. Dirbo Kauno m. savivaldybėje ir buvo maisto priežiūros vedėjas. 1949 m. atvyko Amerikon, bei sulaukęs Pensijos grįžo Vokietijoje. Liūdėti liko sūnūs Bronius ir Vytautas bei jų šeimos.

— Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus tradicinė išvyka bus liepos 8 d. Stone Crest Manor, New Buffalo, Mich.

— Simas Kudirka, lydimas Romo Kasparo, lankėsi lietuvių apylinkėse Pietų Amerikoje.

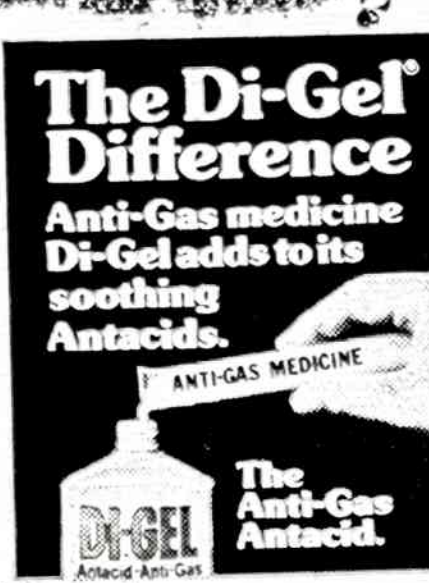
— Specialus Grant Parko koncertas paminėjimui JAV nepriklausomybės bus liepos 3 d. 3 val. vak. Po koncerto bus suadoma įvairių spalvomis raketomis. Miesto Transportacijos Komisija praneša, kad pasirūpins linkama transportacija.

— Beverly Shores, Ind. paroduodami prieš pat Michigan ežerą 2 ar 3 sklypai prie vienos kito, kiekvienas po \$10,000. Tel. (312) - 925-6130. (Pr.)

— Horoscopes or Astrologica Tarot Card Readings. Saturday 11 to 5 no appointment neces. sary. ELINOR JAKSTO, 17 N STATE St., Rm. 1717. Mes kalbame lietuviškai. 782-3777 or 925-8392. Professional Member American Federation of Astrologers. (Pr.)

• SPECIALI 20% NUOLAI-DA PRISTAČIUS ŠI SKELBIMĄ. Aukšiniai ir sidabriniai re-želiniai, žiedai, gintariniai karoliai, auskarai ir kiti papuošalai. PERKAME sidabrinės ir auksinės monetos bei pašto ženklų kolekcijas. Mokame aukštas kainas. PATRIA, 4207 So. Sacramento - prie Archer. Tel. 247-5081 (Pr.)

— Gerai organizuoti nacionalinės gvardijos kariai pradėjo puliti sukilėlių laikomus Managuo priemiestius. Puola aviacija, tankais ir kanuolėmis. Ant-radenio vakare priemiestiai dar buvo sukilėlių kontrolėje.

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7747

Registruokite savo namus

biznius, sklypus pardavimui jau 26-tus metus veikiančioji įstaigoj, o pirkdami pasiteiraukite.

Du butai, medinis su sklepu ir garažas. Svarus, gerai prižiūrimas. 63 ir Troy.

Du butai, mūrinis, įrengtas sklepus auto garažas. Avers ir 26-ta.

Medinis namas su geležies (Hard ware) prekių krautuve. Nebrangus.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY

Ivairi aprauda — INSURANCE

BUTŲ NUOMAVIMAS — parenkam nuomininkus

4243 W. 63rd St., Chicago

Tel. 767-0600.

FOR SALE — BY OWNER

81st and Francisco - 3 Bedroom Stone Ranch with Den, L Shaped Living & Dining Room, Wall to Wall Carpet, 2 Fireplaces & Baths, Finished Basement, 2 Car Garage, New Roof and Appliances, Fenced in Landscaped Lot (Buildable).

ONLY \$79,000

CALL 776-5355 after 6

AL or DOROTHY

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

INSPECTOR

Quality Control Department has opening for inspector with good background in mechanical inspection of precision aircraft parts. Duties will be first article layout, in process, and final inspection to close tolerance dimensions. Should Speak English.

CALCO MANUFACTURING CO.

205 Factory Rd.

Addison, Ill.

628-2300

Equal opportunity employer

CAFETERIA WORKER

Full Time 10:30 A.M. to 7 P.M. Cashiering and steam table experience needed. Work two consecutive week ends off the 3rd week end. Good benefits and salary. Ask for Jane Bover.

SWEDISH CONVENANT HOSPITAL

2745 W. Foster Ave.

784-4318

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkių Reikia

CASHIER WANTED

SOUTH WATER MARKET

Hours 5 A.M. to 2 P.M.

Must be bondable.

CONTACT CRAIG

829-7700

PERSONAL

Asmenų Ieško

NORIU SUSIPAŽINTI gyvenimui draugą. Prašau atsilipti į mano paiešką rima tautietis, mėgstantį ramų gyvenimą. Esu rima, tvarkinga moteris, 56 metų amžiaus. Laiska su trumpu savo gyvenimo aprašymu prašau rašyti:

Nijolei, Box Nr. 229

c/o NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.

Chicago, IL 60608

RENTING IN GENERAL

Nuomos

Išnuomojamas gražiai atremontuotas butas Bridgeporte, 3-me aukšte. Pageidaujamo vyresnio amžiaus lietuvių pora ar vienas, be vaiku ir kambarinių gyvulių. Tel. 523-4109.

— Du Belgijos policininkai

sekė gen. Haig iš tolo, bet ji iš akių nepaleido pasikėsintojų.

DAR SENA KAINA

Parducdamas žema kaina 4 kambarių mūro namas ant 37 pėdų sklypo. Nauji langai, naujai išdekoruotas, tuoj galite keltis, priešais Marquette parką.

2 AUKSTŲ mūro namas ir 2 auto garažas. Apie \$6,000 pajamų. Naujas stogas, gazu šildymas. Papsauga nuo potvynių, aluminium langai, galite pirkti už \$41,800.

MODERNUS 15 metų mūro namas. 2 butai ir profesionali Lukso ofiso patalpa. Daug priedų. Marquette Parke, aukšta kokybė, \$80,000.

MODERNUS 2 aukštų mūro namas, apie \$18,000 pajamų. Geros sąlygos. Marquette Parke.

VALDIS

REAL ESTATE

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 arba 737-8534

ELECTROS IRENGIMAI, PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose greitai, garantuoti ir sažiningai.

KLAUDIJUS PUMPUTIS

4358 So. Washtenaw Ave.

Tel. 927-3559

DE MESIO

62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$98 pusmėčiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams

Kreipkitės:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

A. TVERAS

Laikrodžiai ir brangenybės

Pardavimas ir Taisyimas

2646 West 69th Street

Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4045 Archer Av.

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. SIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4239 E. Maplewood. Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių lietuviškai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapolski, Agent

3208 1/2 W. 95th St.

Everg. Park, Ill.

60642, - 424-8654

State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATAS

CHARLES P. KAL & Associates

2649 West 63rd Street,

Tel. 776-5162

Trečiadieniais iš anksto susitars. Seštadieniais iki 12 v.

Vakaraais tel. RE 7-5047.

Raštinė veikia jau daugiau kaip 40 metų, patarnaudama klientams.

MOVING

Apraustas perkraustymas

ir įvairių atsargų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 arba 376-5996